

F O A I E

pentru

minte, inimă și literatură.

No. 43.

Luni, 27. Octombrie

1847.

CIMCIMĂNTELE ȚNȘI B'N'ȚEANȘ
ла десвъліреа прінченілорѣ де лімбѣ ші скріптерѣ а Органвлі лѣміпѣрїі ші ла де кърѣнд пѣвлікателе рефлетѣдїі лімбістїче але тарелѣі пострѣ літераторѣ Маїорескѣ, ші джкѣ маї чева деспре лімба, скріптерѣ ші літератѣра націоналѣ.

Ка дої лѣчеаферї пе черѣл авїа пѣмаї де алвоареа азрорей лѣміпат ал літератѣрей пѣстре апѣрѣрѣ дн кѣмпѣл жѣрналистїчей дої дїп чей маї репѣмідїі літераторї аї пострї, карї летардїка геадѣ че днѣвліа де ѣн тїмп днкоачї агрѣл індѣстріей лімбістїче маї пѣлт ка пѣлѣ ачї о спарсерѣ кѣрѣдїнд атмосфера літератѣрей де кѣте шї маї кѣте днрѣжѣрѣрї стрїкѣтѣре кѣ о вїртѣте шї гївѣчїе дн адеѣѣр де марї літераторї шї філолодї, каре фак опоаре ла днтреагѣ пѣдїзѣнеа пѣстрѣ.

Де шї modestiea Domnїlor маї сѣс атїпшї пѣмі копchede а дншїра кѣвїнте де лѣдѣ дн опѣреа лор, кѣчї фаптеле лор дї лѣдѣ маї вїне ка орї шї чїне; тотѣш пѣ тѣ почїѣ контепї — дакѣ пѣ воїѣ а сѣгрѣта сїмдѣл чел дїп лѣвнтрѣ, ачеа кѣратѣ скїпте дїп реціѣнеле черешї че пѣ сѣдѣ а о аскѣнде — де а пѣ еспрїма вѣкѣрїеа че тѣ днсѣфледѣще шї пѣлдѣміреа

чеймі пѣтрѣнде ініма кѣм тіе, апѣ неа пѣрат шї тѣтѣрѣр челор че сїмдеск ка тіне пентрѣ земл чей десвоалтѣ акѣм маї пѣлт ка одїніоарѣ спїрїтѣл пѣдїзпїі пѣстре, пентрѣ ферїчїндѣл венїтор че пе рїде дїп маї пѣлте лѣкѣрїі шї днтрепрїндерї але ачестор Domnї шї але алтора, карї аѣ асѣдат пѣлѣ акѣм шї джкѣ асѣдѣ дн агрѣл літератѣрей шї кѣлтѣрей ромѣнілор, семенїлор сѣї. Дн адеѣѣр пѣдїпї сѣлт карї лѣкѣрѣ кѣ енерѣїе дн кѣмпѣл літератѣрей пѣстре, преа пѣдїпї карї се о кѣпѣ кѣ стѣдїѣл лімбей пѣстре, дар дестѣї, дакѣ пѣмаї воїм а аскѣлта граїѣрїле лор шї а ѣрма пе кѣліле че еї пе аратѣ кѣ о днцеленчїѣне шї маторїтате рарѣ, прїи каре аѣ ажѣѣс а пѣтрї дн сїне сѣлѣѣреле чел джкѣ кѣрат шї сѣлѣтѣс ал ромѣнітѣдїі. Прїи ачещїа пѣмаї Domnїlor шї фраділор пѣтем ащепта ѣн венїтор маї вѣн ромѣнімії, прїи ачещїа сїнгѣрї пѣтем пѣ пѣмаї спѣра, чї шї кѣшїга ачѣеа че джкѣ лїпсеще лімбей шї літератѣрей поастрѣ; ачештїа сїнгѣрї кѣпѣск шї вор фаче шї пре алдї а кѣпѣщїе, а алеѣе секара, пегїна шї тѣчїѣнеле дїп грѣл кѣрат шї сѣлѣтѣс, а стѣлде шї стерпї плантеле шї тоате вѣрѣїенїле стрѣїне шї венїпоасе дїп кѣмпѣл лімбей шї а арѣнка днтрѣ ачѣеа

септанде де ал сѣѣ сѣтвѣре, каре апої ва продвѣ ромѣнілор лимѣ вратѣ, ромѣнѣ ши кѣ матеріеа ши кѣ форма. Кѣ ачесті коріфеї аї пѣдївнїї, кѣ ачесті върваді реївїторї ши ставїлиторї де лимѣа ши літератвѣра пѣстрѣ, кѣ ачесті десволтѣторї ши пайнтѣторї аї кѣлтѣреї ши лѣміпѣрїї ромѣнілор авем тот дрептѣл а не тѣредї фрацілор ши а не лѣвда кѣ еї дѣпайнтеа тѣтѣрор пѣдївнїлор каре (пѣдївнї) аѣ фост ши дѣкѣ маї сѣнт де пѣререа ачѣеа, кѣткѣ агрѣл літератѣреї поастрѣ пѣпѣте продвѣче декѣт пѣмаї пегїлѣ, секарѣ ши тѣчївѣе, ши кѣ тоате пѣзвїндѣле сѣѣ кѣт не зїк внї де чеї стрїнї — дѣфлѣтѣреле пѣстрѣ сѣнт пѣмаї вешїче де спѣтѣ, сѣнт спїрїт де опаточї — трѣкѣ*), каре пїерѣ дѣ каосѣл дешертѣчївнїї; дар кѣт сѣ фачем ачѣаста? кѣт сѣ не фїе тѣредїеа, ка сѣ пѣ треакѣ де пасївѣе (патїтѣ) орї кїар слѣвїчївѣе? Ачѣеа сѣ не фїе дѣделѣаптѣ, доведїтоаре де адевѣр, дѣпортантѣ девїзѣ а лѣкрѣрїї зелѣсе, а інітеї кѣрате, а тїндїндеї дрепте, кѣ каре не лѣнгѣ че сѣ репоарте пѣдївнїалїстѣл пострѣ кѣзївѣ де лѣвдѣ дела чеї чеї дѣкѣкѣрѣ, сѣ пѣе дѣкѣ ши 'н вїтїре пре алїенї — стрїнїї, пѣпрїетїнїї — копвїнгѣндѣї, кѣткѣ пѣзвїндѣле ромѣнілор пѣ сѣнт вешїче де спѣтѣ, нїчї спїрїтѣл чеї дѣсѣ-

флѣ спїрїт де опаточї сѣѣ трѣкѣкѣ, чї еле сѣнт дѣ фаптѣ ачѣеа че аѣ фост ши дѣкѣ сѣнт ши ла челелалте пѣдївнї дорїторѣ де а се скѣпа де сѣѣ вѣлѣл дѣтѣперекѣлї ши де а се сѣї тѣкар ши авѣшїлеа*) ши дѣпедекѣндѣсе не скара літератѣреї ла лѣтїнѣ. Нѣ Домнілор! тѣредїеа сѣ пѣ не фїе дешертѣ, пѣ дѣгѣтѣфаре лѣвдѣрѣсѣ, пѣ ворѣе пѣмаї гоале фѣрѣ тѣвѣлѣ.***) Сѣ пѣ не дешѣлѣт пѣмаї а не вїта кѣ тѣвѣдѣле дѣ сѣн ла літерадїї пострї ши ла челе че фак еї, чї сѣ лѣтѣм дѣпѣ пѣтїндѣ кѣ тодїї парте ла лѣкраре дѣ агрѣл літератѣреї лѣвнд орї ши че септандѣ, орї ши че плаптѣ, орї ши че фѣрпт дѣ серїѣсѣ, пѣпѣртїнїндѣ ши пѣпѣтїтїтѣ черчѣтаре; іарѣ чеї че пѣ пѣтем ачѣаста дѣкаї сѣ пѣ не рѣтраѣем де а дѣшѣрѣдїша ши четї продѣселе літератѣреї пѣстрѣ, ши де а да чел пѣдїн кѣ кѣвѣотѣл ши кѣ ванѣл ажѣтор ши кѣрадіѣ лѣкрѣторїлор, чеї че дѣ адевѣр пѣ токмїдї де пої, дар кїемадї ши дешїпаді де пѣтереа а тот фѣкѣторѣ ши гѣверпѣторѣ лѣкрѣ, пѣптрѣ пої тодї, пѣптрѣ вѣрѣторїї пострї, пѣптрѣ дѣтреага пѣдївѣе. — Домнілор ши фрацілор! інтерѣсѣл пострѣ комѣн чере пѣапѣрат, ка сѣ скѣтѣрѣт лѣпѣзїеа пѣпѣсѣрїї дїп мїнте ши інїтѣ ши 'н ачѣесте тїмпѣрї крїтїче сѣ вїгїїтѣм дѣпрецїѣрѣне, сѣ кѣзѣтѣм де тѣте але пѣстрѣ, маї алес де ачѣеа че не апро-

*) Вїнарѣл де не вѣртѣ фѣр' де спїрїт, апѣтос; поате де о вѣзїндѣ кѣ італ. trincano-bevedici. Се зїче шї ла пої а се трѣкѣкѣнї — а се дѣлѣета дакѣ В. Шѣллер пѣї ва афла ши ачѣестїа вѣзїнда дѣ герм. trinken. Кѣ тѣте кѣ е кѣтпѣтѣ італ. trincare de' ачѣеаш дѣ септаре. Се паре де аїчї аш фї лѣат дѣчѣвѣтѣл: трѣка орї трака флѣанка ши нїмїка. Азкторѣл.

*) Ворѣѣ де комѣн дѣтревїндѣтѣ дѣ Бѣнат. Тѣмѣл авѣшїлеа адекѣ ка копїїї маї пайнте де а се дѣвѣца а ѣтѣла не пїчїоаре. Крѣд кѣ е дела італ. basso, bossolo. Азкт.

**) Маї вїне декѣт: тѣдѣѣ, тѣдѣѣх. Дела тѣдѣлѣ авем тѣдѣлар. Тоате дела лат. medulla. Азкт.

мітъ пѣтріреа ші не асекъръ свсципереа есендіеі ші сѣмъврелві пѣдїзніі, адекъ де кълтivarеа лімвеі пѣстре, де дптемеіереа крескѣндеі пѣстре літератѣре. Дар че дѣрері сѣшїіѣтѣре де інімъ кѣмват лѣвптрѣл меѣ кѣнд іеаѣ дп сокотїндѣ, кѣ мѣлдї дїндре аї пострі літерадї пѣ пѣмаї кѣ пѣ лѣкръ піміка дп кѣмпѣл літератѣреі, чї дпкѣ пічі prodъселе алтор фрадї аї сеї, пічі газетеле дп лімба мѣмѣаскѣ тіпѣрїте пѣ ле дпвредніческ де а са палтѣ пѣмаї спре інтересѣл партїкѣлар шї алте мїнѣдї шї дешертѣчївнї дптінсѣ осербѣдїзне.*) Ачеаста мѣлт стрїкѣ класеї мїжлоче — маї пѣдїп дпвѣдате а ромѣнілор пострі ка зп есемплѣ рѣѣ авѣтѣтор дела ізвїреа шї прїп зрмаре шї дела кѣлтivarеа лімвеі пропрїе. — Нѣ дпделег еѣ ачї атѣт пре фрадїї пострі дїп прїнчїпателе Ромѣніеа шї Молдавїеа, пічі пре чеї дїп Ардеал, каре кѣ тѣте кѣ клерѣл чел де жос маї алес чел певнїт дп зпеле пѣрдї е маї дппої декѣт чел вѣлѣдеано-зпгѣреан;

*) Дакѣ зпїї ка ачеїа фак аша кѣм зїчі, саѣ адїкѣ фак пімік пентрѣ літератѣрѣ, пѣ се кѣвїне а прѣда пентрѣ длор тітѣла де літерадїї; сѣ ле зїчем орї кѣм алтїндреа домнї, жѣпнїї, коконї, воїерї, мѣрїдїї, стрѣлѣчїдїї, спекѣлардїї, пѣрїпдїї, сѣїнцїдїї, кѣвїошї ш. а. ш. а. пѣмаї „літерадїї“ пѣ, кѣ че цїї, маї ла зрмѣ ка ѳменї непретевдїошї че сѣнт длор, сѣр афла шї вѣтѣмадїї, кѣчї дї атїнѣем кѣ о тітѣл пѣ кареа пѣ о чер, пѣ о кѣтѣ шї кареа пѣ лї се кѣвїне. Аѣ пѣ vezї dга, кѣ длор дїп де певнїї не тодї літерадїї ромѣнї; ва зпѣл дїп цара вечїнѣ пїо спѣсе маї дѣвпнѣзї дп фацѣ, кѣ літерадїї шї професорїї ромѣнї ар мерїга сѣї дпече. Дечї пѣ те пѣне де ворѣв кѣ длор, кѣ сѣнт тарї шї марї.

Ped. Ф.

дар аѣ вѣрѣвадї фѣрте харнїчї, карї лѣкрѣ зелос дп кѣмпѣл літератѣреі, дїп ал кѣрор мїжлок ресѣрїрѣ ка піще лѣчѣферї не черѣл пѣдїзнїї поастре атѣте органе пѣдїзнале: зпѣл вѣсерїческ, шї маї мѣлте політїче, літераре, дерегѣторїале, медїче, ш. а.; авѣнд де редакторї дїндре чеї маї дпсепмадї вѣрѣвадї, де чеї маї де фрѣнте літераторї, дела карї пѣдїзнеа мѣлт, фѣрте мѣлт шї апроміте. Охтѣрїле меле се атїог маї вѣртос де фрадїї меї вѣлѣденї сѣнт мѣлдїшорї літерадїї, дпсѣ пѣдїзналїстї шї літераторї дѣпѣ пропордїзнеа сѣфлетелор кѣ мѣлт маї пѣдїнї декѣт дп прїнчїпателе вечїне. Реа devїзѣ пентрѣ фрадїї пострі вѣлѣдеано-зпгѣренї; шї пѣаѣ кѣвѣнт кѣчї кѣ тѣте кѣ де о парте чеѣа дї кѣрѣ де ачеа, шї ле копчеде пѣмаї о метѣ мѣрїдїнїтѣ, дар кїар ачеа е департе де аї пѣтѣ скѣса де о маї тоталѣ тѣчере шї летардїкѣ пелѣкраре, ка кѣнд шї зпѣвѣра кондеїзлї мѣр ар пѣтѣ сѣї арѣнче дп перїкѣл ш. а. *) Алте дѣлѣ кѣвѣсе маї кѣпїтале мї се вѣд а пѣтрї ачеастѣ летардїе, каре фѣрѣ шї сѣнт шї пѣлѣ астѣзї педечеле маї дпсепмаде де пѣ авем пѣлѣ акѣм пічі зп орган пѣдїзнал пѣскѣт дїп сїнѣл шї зелѣл пострѣ ал вѣлѣденїлор, орї

*) Ачеаста е патѣра сервілістѣлї Домнїле; пої дпсѣ протестѣм ка сѣ пѣл преа атїндї, сѣ пѣ зїчі сѣфлетелор сервіле кѣ сѣнт сервіле, пентрѣ кѣ се сѣпѣрѣ фѣрте рѣѣ, дпкѣ шї сѣпѣгатеа ле вїне дп перїкол; апої кѣм аї пѣтеа траѣе Dга пѣкатѣл цїїнд кѣ сѣперї аша рѣѣ не чїнеѣа. Bezї кѣ длор се аѣзпѣ кѣ фоле пѣстре не каре де мѣше ле апрїнд — шї аша ле маї трече рѣѣл прїп ачел фѣм, прїп ачеа „жертѣф.“

Ped. Ф.

)(

внгренилор, афаръ дакъ греко-католичіи оръзени вор аве вреъпа нѡъ некъпоскът, деспре каре аш пѣтѣ грѣи въ адевръ перѡстаѡи, дакъ пѣ аш аве маі mare лндемп де а тѣче маі вине ші а логіди. . . Дестѣл зісеіз — аш маі пѣтѣ адаѡде къ тре челе дѡъ лѣптъѡре але летарціеі нѡстре лнкъ маі зна, каре лндодітъ къ челе дѡъ пе лѣпгъ алтеле маі продѣче ші лпса де орі че концентрърі пѣдїзнале орі соціетѣдї літераре, ші чїне пѣ шїе кът ар пѣтѣ ачестеа адѣче кълтѡреі попѣлѣлї пострѣ? Партікъларе концентрърі орі соціетѣдї літераре лн Бѣпат ші Ынгѡріе къ шїреа теа лнкъ пѣ аѡем, декът че ла Лѣгож дѣпъ кът ам авзіт се аѡлъ зна мікъ де кърѣнд лнѡїндатъ — фіреѡе лнкъ лн леагън; лпсъ къпоскътѣл зел пѣдїзнал ал фрацілор лѣгожені лшї ва фаче треаѡа, — зна пѣмаі ле лпсѡеѡе; дар орі ші кът іntenдїзнае е ѡлпъ, зелѣл е де лѣѡдат; — ші чїне шїе де пѣ вом аве а тѣлѣтмі сїпгѡр лндемпѣлї Длор лнѡїндареа де астѡел де соціетѣдї лн маі тѣлте локѡрі. Ыѡ' е Ыѡмнезеѣ, — омѣл прїо ом се лндѡемпъ, — ші лѣкѡреа зѡлоасъ тѡте ле лнѡїнѡе, — пѣмаі треѡїе лнделенѡеѡе съ пѣшїм лн тѡте лѣкѡрїле каре аѣ де скоп ѡлѡл комѡо ші пѣїнтареа кълтѡреі пѣдїзнале. Лпсъ Домпїлор ші фрацілор! пѡстрѣ Ыѡмнезеѣ! пѣлпъ кънд вом орѡека фѡрѣ де о грѣматїкъ ѡлпъ, деплїоїтъ? пѣлпъ кънд вом кълка леціле дрепт-скріерї? кънд пе ва рїде ачел ферїче тїмп ѡнде съ пѣ маі охтѣм дѣпъ о лїмѡъ регѣлатъ? О ачесте лнтреѡѡрі сѣят тот атѣте охтѡрі пѣтпѣкате, тот атѣте ѡловане лнкъ перѣдїкате, тот атѣте подѡрї гордіане! — Адеѡѡрѣл зіче D. Барїд лн ре

флексїе сале дела №.21 ал Фѡаїеі. кът. къ о парте а ромѣнлор дїн къдї шїѣ чїтї — се дїн ка орѡл де гард де тоате къ-вїнтеле ѡѡрѡре, ѡѡсолете шї де тѡте фра-селе пре каре аѣ лнѡѡдат але сѡѣлчїїа дїн пеам лн пеам, іар чеѡалалтъ алеаргѣ іарѡш орѡеѡе пе кътпѣл лїмѡеі тѣїнд, плївїнд, [стерпїнд тот чеїстѣ лн дрѡм лндатъ че і се паре къ ар зѡрї чеѡа стрѣїн; іар о черчетаре лнделѡлгъ, серїѡсъ, рече, пѣтпѣтїмітъ, ѡѡндатъ пе прегѣтїрї де маі тѣлді ані, пе конферїнѡе шї сѡѣтѡрї къ чеї аї пострї ѡѡрѡадї преа пѣдїї, лпсъ къ атѣт маі тѣлт мерїтѣторї де тот респектѣл шї рекѡпѡїїѡда нѡстрѣ, карї партеа mare а вїѡедїї сале о жертѡїрѣ пѣмаі лн черчетареа лїмѡеі нѡстре, ле еѡте къ тотѣл стрѣїпъ.“ Дар че съ факъ алтъ Домпїле! мїшеїї де еї, кънд чеї д'ѡтѡтїѣ де о парте сѣят пѣлѣмїнадї шї пѣмїшкадї де спїрїтѣл шї треѡїнѡда пѣїнтѡрїї лн літератѡрѣ шї кълтѡрѣ, шї де алтъ парте некѡпоскъторї де алте къвїнте шї фрасе; іар чеї д' ал доїлеа пѣ аѣ нїчї ѡн лндрептар де нїкѡрї, апѡї апа лн зелѣл сѡѣ преа mare, — каре алкъѡм тѡѡѡѡс де о маі къптъ лнделенѡїѡе шї шїїнѡѣ а лїмѡеі ар пѣтѣ фі вїне-ѡенїг літератѡреї, адеѡеа треѡ тѣѡѡра шї марцінеле. — Деѡ пе ачеї Домпї літератѡрї — кълтїѡѡторї де лїмѡа нѡстрѣ маі лѡтѣїѡ о грѣматїкъ перфектѣ, де каре маі тѣлтъ лпсѣ аѡем деокандатъ декът де ѡпеле кърді че сѡ пѣѡлїкъ лн жѡрналеле нѡастре, дѣпъ че преа таре се пѣлѡѡїеѡе ортографїеа пѣ атѣт дїн ѡїнѡѣ, кът дїн пѣѡїїнѡда ѡрїнѡеї *)

*) Доарѣ маі вїне декът орїїїнеа че е преа латїнъ. Домпїлор, орї кънд скріет ѡрѡї къ-

Домъле Редактор!

орі патвреї кзвѣтелор; апої ачеа грѣма-
тікъ съ фіе пѣїнеа моралъ de тóте зїме-
ле а тїперїтїї поастре сколастїче. Дѣпъ
ачеа ста пѣ птързіезе а да ла лзміпъ ачеа
че de тѣлт ар треввї съ авем, зп ворвар:
орі лесїкон етїмологїк, каре съ се пóтъ
пѣтї вїстїерѣл орї тѣндрїеа лїмбеї ромъ-
нецї; апої атзпчї маї пе лесне вом пѣте
фаче конферїнде шї сфѣтѣрї кѣ ачеї пре-
лѣдадї Domnї літераторї шї репсѣвледї-
торї аї вїнедїї лїмбеї шї днтемеїеторї аї
літераторїеї пóстре, авзудвї пѣ депъртадї
зечї de тїле, чї кїар дн камереле пóстре
шї тотдеазна днаїнтеа окїмор пострї. Алт-
мінтреа*) Домъле тот вом пайнта пе фе-
лѣрї de кѣлї орї шї каре дѣпъ а са про-
прїе прїченере, шї ресѣлтатѣл орї капъ-
тѣл лзкрѣлзї пе ва фї сѣрѣпареа едїфічїл-
лзї а тот че вом фї лзкрат, шї ачеа ста
кѣ атѣт маї вѣртос, кѣ кѣт фзндѣрїле ар-
кане але лїмбеї поастре — кѣ тоатъ кѣ-
рѣпта черчетаре а зпор вѣрвадї літера-
торї de аї пострї — днкъ пѣ сѣпт ре-
ажнсе, днкъ пѣ сѣпт деплїн кѣпоскѣте;
дар сперѣт кѣ прїп пефрѣпта черчета-
ре а ачелора Domnї літераторї, карї кѣ
поск лїмбеле челе че аѣ днрѣѣрат дн чеа
пóстрѣ, пѣ вор ретѣвса шї дн венїтор а-
скѣнсе дїпаїнтеа пóстрѣ. (Ва зрѣма.)

вѣнт днкъ пеутревзїнцат, ачеа се днделе-
де de сїне днснц, кѣ ачела е пѣс днаїнтеа
пѣлїкѣлзї сїре черчетаре, дакъ е вѣн саѣ
пѣ; пентрѣ ачеа плакъ вѣ тотдеазна а вѣ
да пѣрерїле десїре а таре кзвїнте, ка съ ве-
дем — съ пѣ рѣтѣчїм шї маї департе.

*) Аша е дн органѣл лзміпѣрїї, їар чеїалалдї
скрїѣ ал — орї алтмінтреле шї алтмінтре-
леа, се vede а фї комнзе ачест кзвѣнт дн
алтї шї мїнте; пѣ ар фї аша дар маї вїне а
скрїе алтмінте кѣт фак, шї італ. altramente.

Програмѣл зрѣѣтор есте дн кзвѣнт
дн кзвѣнт ачела че ам дат рѣпосатѣлзї
епїтроп ал шкоамелор ворнїкѣлзї Алеса-
дрѣ Балш. — Ера пречес de зп меморїал,
дѣпъ каре дн пепорочїре пѣ ам гѣсїт нїчї
о копїе дн хѣртїїле теле, дар de каре
тѣ воїз сїлї а мї адѣче амїнте шї а дї
транспїте ідеїле прїнчїпале фѣрѣ чеа маї
тїкѣ префачере, кѣ атѣт маї вѣртос, кѣ
ачеле ідеї, пе каре маї дїпаїнте ле профе-
сам фѣрѣ крѣцаре, аѣ рѣдїкат тот кор-
посѣл професорал ал Молдовеї днпотрїва
меа. — De шї преведеам, кѣ ачеле ідеї
тревѣеа сѣ мї адѣкѣ тѣлте пеплѣчерї, дн-
сѣ пѣ м'ам пѣтѣт деспѣрдї de дѣселе,
кѣчї ераѣ адѣнк днплїтате дн іпїма
меа; ажнсесерѣ а фї о конвїнцере іпї-
тѣ. — Еѣ ам фост de вѣлѣ кредїнцѣ (de
bonne foi), шї пѣ м'ам окѣпат нїчї декѣт
de а ачелорлалдї. Воїз ворвї дар чїтїто-
рїмор фойї дѣмїтале de ачел мемоар, дѣ-
пѣ че днсѣ воїз тракта de днвѣдѣтѣра
дналтѣ шї de днвѣдѣтѣра професїоналѣ,
фїїндкѣ днтрѣпсѣл трактат маї кѣ deосе-
вїре de мїжлóчеле че ар треввї лѣате ка
сѣ се поатѣ пѣвс дн лзкраре дѣпъ кѣдї-
ва апї о сїстемѣ комплетѣ de днвѣдѣ-
тѣрѣ пѣлїкѣ. — Ърмезѣ дар акѣм кѣ про-
грамѣл днвѣдѣтѣрїеї секондаре саѣ коле-
ціале, каре дн скрїереа транспїсѣл ворнї-
кѣлзї Балш ера копрїнсѣ дн анекса кѣ
літера D.

Днвѣдѣтѣра колерїалѣ сѣ се дн-
пардѣ дн опт апї, шнсе апї de влесе шї
дої апї de фїлософїе, шї сѣ копрїнзѣ дн-
вѣдѣтѣрїле зрѣѣтоаре:

- I. Лимба латинъ.
- II. Лимба ромънъ.
- III. Лимба елинъ.
- IV. Лимба французъ.
- V. География ши исторія.
- VI. Религія.
- VII. Реторика.
- VIII. Математичеле, физика ши хемія.
- IX. Философія.

I. Лимба латинъ.

Лимбъцътэра лимбеі латине съ се лимбаръ ши шасе апи, лимбънд дела апл лимбъс де колеціе.

Лимбъ 1. съ се арате тинеримор делімъриле ши конжъгъриле пълъ ла сфършитъл вервимор депоненці; — съ лі се факъ есерчидіи деспре зпеле ши деспре алтеле; — съ лі се арате регълеле челе маі сиппле але сінтаксълі адікъ: ачелеа але рецімъллі състантивимор ши адіективимор, — съ се есерчезе а пълне лим практикъ деосевителе реголі прип frase скърте ши деслшите лим каре съ пз интре декът пропозиціи сиппле, съ традъкъ лим ромънеце *Selecta e profanis ши de viris illustribus urbis Romae*

Лимбъ ал 2леа съ лимбеце конжъгъриле перегълате, регълеле сінтаксълі атингъторе де вервиі, а кърор рецімъри пз сълт ачелеаші лим латинеце ши лим ромънеце, лимревзіндареа адіективимор посесиві ши а аблативъллі абсолвт. — Пентрѣ апликаціа ачестор деосевите реггле съ се факъ теме ка съ се овичинъеаскъ тинеріи вине къ джпселе — съ лі се деа съ традъкъ лим ромънеце дин епістоліле фаміліаре але ллі Чічерон.

Лимбъ ал 3леа съ се комплетезе

лимбъцътэра гръматичеі, лимбъво дела лимчепт ка рекапитълаціе, асфел ка школаріи съ квлоскъ партіквларітъціле атингъторе де форма квлителор, де фелъл лор ши де деосевителе лор термінаціи, прекъм ши ачеле каре се атинг де регълеле сінтаксъллі. Вор традъче лим ромънеце дин Корпеліе *Nepos* дин Квинтіе Кърціе, оаре каре вккъді дин метаморфосъриле ллі *Ovidie* ши оаре каре еклоце дин *Virgilie*. Вор лимбъда регълеле просодіеі латине ши кипъл д'а сканда версъриле ексаметре. — Съ лимбъце пе дин афаръ версъри дин *Ovidie* ши *Virgilie*. — Съ традъкъ дин ромънеце лим латинеце.

Професоръл съ се фолосеаскъ де тоте окасіле чеі ва да граматика латинеаскъ ка съ деа школаримор потіціи деслшите ши адевърате асъпра лимбеі ромънеці ши съ ле арате маі къ сеамъ към формаціа зичеримор ромънеці атъръз адесеа де ачеа а зичеримор латине; лимтръшн квлънт, професоръл съ пве неконтеніт граматика ромънеаскъ лим парамел къ чеа латинъ.

Лимбъ ал 4леа съ се арате тинеримор тот че се атинце де есчепціле ши аномаліле формелор а фие къріеа пърді а квлънтъллі; — съ лі се еспве теорія тинимор ши а модъримор ши апликаціа ачестіи теоріи ла пропосіціле сиппле ши компъсе; — съ лі се трактезе деспре конжъкціи ши деспре лимревзіндареа лор, — съ лі се деа а традъче дин ромънеце лим латинеце теме лим каре съ афле апликаціа регълелор че ащ лимбъдат; — съ традъкъ лим ромънеце коментаріиле ллі Чесар, гъндіріле ллі Чічерон *de d'Olivet*, дин метаморфоселе ллі *Ovidie* ши зпа дин челе д'лимбъс треі върці

din Eneida лѣи Вірѣліе, есплікація а-честор дѣпъ зрѣтъ авторі съ се дѣтовъ-рѣшаскъ de pote мітологіче. — Съ пѣтраакъ de існоавъ регъледе проcodіеі ші съ се есерчезе елевіі а сканда версѣрі ші съ дѣтвѣде пе дін афаръ дін Вірѣліе ші Ovidie.

Дѣн аѣл ал блѣа съ се репетеze пѣр-діе челе маі аневое але граматіеі ші съ се арате дѣмпрежѣрѣіле дѣн каре съ дѣ-тревѣіндеазъ партічіпііле. — Съ tradъкъ пе Titъ-livie, Салвстіе, Чічерон de Sene-ctute, de amicitia, Терендіе ші челе дін-тѣіѣ шасе кѣрді але лѣи Вірѣліе. — Съ tradъкъ дінтр'о карте дін ромѣнеще дѣ латінеще, — съ се есерчеze а фаче вер-сѣрі есаметрі ші съ дѣтвѣде пе дін афа-рѣ дін Вірѣліе.

Дѣн аѣл ал блѣа професорѣл съ есер-чеze тіперіі а скрі дѣ латінеще пѣ нѣмаі дѣтр'ѣн кін корект дар ші кѣ елегандъ; — съ комептеze кѣвінтеле лѣи Чічерон, прекътм катілінарііле, арапгѣріле пентрѣ Архіас, Лігаріѣ, Мілон, леѣеа Манілеа а доілеа ші а паіспреzeчѣа Філіпікѣ, о кѣле-дере дін епістоліле ачелѣіаші автор, тра-ктат de officiis, епістоліле лѣи Плініѣ челѣі тѣпѣр, деордіеле ші Eneida лѣи Вірѣліе; — съ зрѣеze есерчідііле de версіфікадіе латінь асфел, дѣкѣт елевіі съ віе дѣн ста-ре а пѣне дѣн версѣрі латіне есаметре зп сѣжет дат.

II. Лімба ромѣнеаскъ.

Ачеастъ лімба съ се дѣтведе дѣн па-ралел кѣ ачѣа латінь, професорѣл кѣзтѣнд неконтеніт кѣнд чітеще tradъкцііле съ о-вічіпѣаскъ тіперіі а авѣа зп стіл кѣрат ші сінплѣ.

III. Лімба елінь.

Дѣтвѣдетѣра лімбеі еліне съ се дѣт-пардѣ дѣн патрѣ ані, дѣченѣнд дін класѣл ал Злеа ші зрѣтѣнд пѣпѣ дѣн класѣл ал б-леа інклѣзів.

Дѣн аѣл 1 съ се арате школарілор пріачіпеле граматічеі еліне, дѣтвѣдѣнд де-кліпѣріле ші конжѣгѣріле кѣ формарѣа тім-пілор. — Съ tradъкъ фавѣліле лѣи Есоп.

Дѣн аѣл ал 2леа съ се дѣтведе еті-мологіа пѣпѣ ла сѣѣршітѣл вервілор пе-регъладі ші а зічерілор інваріавіле, іар дін сінтакс пѣпѣ ла пропордііле компѣсе, — съ се есерчеze а tradъче дін ромѣнеще дѣн елінеще теме дѣн каре съ афле апліка-діа регълемлор сінтаксѣлѣі. — Съ се деа регъледе челе маі ценерале але акцентѣа-ціеі елінещі.

Дѣн аѣл ал 3леа професорѣл съ зрѣ-меze дѣтвѣдѣтѣра граматічеі, — съ арате формеле маі партікѣларе але діалектѣлѣі атік, ші регъледе релатіве ла дѣнтре-вѣіндеареа тімпілор ші а модѣрілор ші дѣнтре-вѣіндеареа конжѣкціілор; — съ ле арѣте теоріа акцентѣрілор, ші сѣі ексерсеze ла компѣнерѣа елінь дѣндѣле теме дѣн ромѣ-неще ка съ ле факъ дѣн елінеще. — Съ tradъкъ дѣн ромѣнеще кѣзѣнтѣл ла Demo-нік ші Елогѣ лѣи Евагора de Ісократ, діа-логѣріле ші вісѣл лѣи Лѣвчіан, Чіропедіа ші Апісімаѣ лѣи Сенофонте.

Дѣн аѣл ал 4леа съ се дѣндеметнічеа-скѣ ла компѣнерѣа елінеаскъ ші съ пе-траакъ пѣрділе ші регъледе челе маі а-невое але сінтаксѣлѣі — съ се овічіпѣеа-скѣ тіперіі кѣ діалектѣл лѣи Омер ші кѣ чел Іонік, — съ лі се деа съ дѣтведе челе маі de кѣпетеніе регълі але поезіі елінещі;

съ се традиць о карте дин Iliadъ саъ дин Odisee, кѣтѣва пѣрди дин Iprodot, Anavasic а лѣи Сенофонт, Критон а лѣи Платон, дин виеделе лѣи Платарх. Кѣвѣлтѣл фѣневрѣ а лѣи Лисіас.

IV. Лѣмба франчезъ.

Лѣмба франчезъ ва копрінде шасе ані, днчепѣнд кѣ класѣл 1 де колеціе шѣ зрѣтѣнд пѣрѣ дн класеле де фѣлософѣе.

Дн апл 1 съ се дѣведе деклѣнѣрѣле, копжѣгѣрѣле шѣ регѣлеле челе маѣ сѣмпле але сѣнтаксѣлѣи.

Дн апл а л 2леа съ се деа школарѣлор фрасе скѣсе дин аѣторѣ класѣчѣ, дн каре съ пѣтѣ дѣмѣвѣца зѣчерѣле челе маѣ обѣчѣнѣте шѣ тот одатѣ днторѣсѣрѣле челе маѣ днсемпате але лѣмбеѣ; ла днчепѣлтѣл фѣекѣрѣеа лекціѣ съ се речѣтезе во пѣтѣр оарекаре де зѣчерѣ поѣ трасе дин лекціѣ трекаѣтѣ, шѣ де каре сѣ слѣжит ка съ традиць капѣтѣлѣл трекаѣтѣ; деосеѣит де аѣеаста съ дѣведе пе дин аѣарѣ шѣ фрасе асфел, днкѣт елевѣи дн доѣ ані съ фѣе фамѣлиѣрѣсѣаѣи кѣ во маре пѣтѣр де зѣчерѣ шѣ де idioticѣи.

Дн апл а л 3леа съ се рекапѣтѣлезе дѣмѣвѣдѣтѣра граматѣчѣе днтрѣво кѣп маѣ ресонат, кѣвѣтѣнд професорѣл а да кѣвѣлт пентрѣ фѣекаре регѣлѣ, — съ се факѣ аналѣс граматѣкал фраселор компѣсе шѣ съ се кеме аѣенѣѣа елевѣлор аѣвѣра днделесѣлѣи зѣчерѣлор дѣпѣ термѣнарѣа шѣ компѣперѣа лор, — сѣи есѣрѣеζε ла орѣографѣе пѣрѣ дѣктеле де се шѣ съ ле деа съ дѣведе пе дин аѣарѣ вѣкѣдѣ де прозѣ шѣ де версѣрѣи.

Дн апл а л 4леа дѣмѣвѣдѣтѣра лѣмбеѣ франчезе съ стеа дн четѣрѣа а оарекаре

вѣкѣдѣ де лѣтератѣрѣ дин Woet et Laplan, професорѣл днсемпѣнд школарѣлор 1 апликаѣа регѣлелор граматѣчѣе франчезе, 2 валоареа шѣ пропѣрѣетатеа зѣчерѣлор, днделесѣл лор пропѣрѣ шѣ фѣгѣрат, 3. галѣчѣсѣи шѣ локѣдѣиеле челе маѣ днсемпате; тѣнерѣи съ се днделетѣнѣеζε а скѣрѣ франчезе саѣ пѣрѣ еѣтракте дин кѣрѣдѣ дате, саѣ компѣнд аѣвѣра воѣи сѣжет дат де професор, саѣ пѣрѣ традицьѣи дин латѣнѣеце шѣ дин ромѣнѣеце дн франчезе; съ лѣ се деа съ дѣведе пе дин аѣарѣ вѣкѣдѣ де прозѣ шѣ де версѣрѣи. — Професорѣл съ пѣрѣвѣеζε неконтенѣт аѣвѣра орѣографѣеи.

Дн апл а л 5леа се чѣтеаскѣ оарекаре вѣкѣдѣ де лѣтератѣрѣ; аѣеастѣ четѣре съ се днтовѣрѣшаскѣ де коментѣрѣи, авѣнд дрепт обѣект а днсемпна елевѣлор апликаѣа регѣлелор граматѣчѣе, валоареа шѣ пропѣрѣетатеа зѣчерѣлор; челе маѣ де кѣпетенѣе кѣвалѣтѣдѣи але стѣлѣлѣи, лѣтѣрѣеа, пѣтеѣеа шѣ дѣлѣеаѣа, речѣтаѣа а оарекаре вѣкѣдѣ де прозѣ шѣ де версѣрѣи съ деа оказѣе професорѣлѣи а да школарѣлор повѣдѣтѣрѣи аѣвѣра топѣлѣи шѣ деѣтѣлѣи.

Дн апл а л 6леа съ се есѣпе методѣичѣе челе маѣ де кѣпетенѣе кѣвалѣтѣдѣи але стѣлѣлѣи франчез шѣ аѣеастѣ есѣпѣере съ фѣе днтовѣрѣшѣтѣ де пѣтеросе есѣмплѣрѣи, — съ се чѣтеаскѣ шѣ съ се коментѣеζε вѣкѣдѣ де лѣтератѣрѣ; — съ се есѣрѣеζε тѣнерѣи а компѣне дн франчезе шѣ съ факѣ кѣрѣтѣкѣ вѣнѣ скѣрѣерѣи пропѣсѣ де професор, — съ лѣ се деа съ дѣведе пе дин аѣарѣ вѣкѣдѣ де версѣрѣи шѣ де прозе шѣ съ се пѣрѣвѣеζε деѣтѣл шѣ топѣл речѣтаѣеи.

(Ва зрѣма.)